ئەگەرەکانی تر..

مەریوان وریا قانع دەینوسێت

سیاسەتو شەرم

رەنگە لەیەکەمین سەرنجدا پەیوەندییەکی ئەوتۆ لەنێوان سیاسەتو شەرمدا نەبینین. شەرم وەک دیاردەیەکی تاکە کەسیی خۆیدەردەخاتو سیاسەت وەک دیاردەیەکی گشتی، شەرم وەک دۆخێکی سایکۆلۆژی تەماشا بکرێتو سیاسەت وەک دۆخێکی کۆمەلایەتی، شەرم وەک پەیوەندی ناوەکی ئینسان بەدەوروبەرەوە خۆی نیشان دەداتو سیاسەت وەک پەیوەندییەکی دەرەکی ئینسان بەکۆمەلگاو ململانێکانییەوە، بەلام ئەم جیاکارییە سادانە ناراستن، لەنێوان سیاسەتو شەرمدا پەیوەندییەکی قوڵو هەمەلایەن هەیە، بەڕادەیەک نەتوانین قسە لەسیاسەت بکەین بەبێ قسە کردن لەشەرم، بێگومان ئینسان بوونەوەرێک نییە بەشەرمەوە لەدایك ببێت، بەڵکو لەئامێزی سیاسەتو کولتوورو پەیوەندییە کۆمەلایەتییەکاندا دەبێتە بوونەوەرێکی شەرمن یان بێ شەرم، شەرم دیاردەیەکی بایۆلۆژی نییە، شتێك نییە لەچینەکانی ئینساندا نووسرا بێت، لەباوك و دایکەوە بۆ منالان مابێتەوە، بەڵك و دیاردەیەکە ئەو کۆمەلگاو کولتوورو هەلومەرجە تایبەتە دروستی دەکات کە ئینسان لەناویدا گەورە دەبێت منالێ هەر لەمنالییەوە فێری ئەوە دەبێت کە نابێت هەندێك شت بکات، کە کردیشی تووشی شەرم ببێت، کە شەرمیشی کرد لەوە تێبگات کە کارێکی نەشیاوی کردووە.

ئەرکی سەرەکی شەرم کردن رێکخستنی دونیاو سنوور دانانە بۆ فەوزا، ئەگەر ئینسان شەرمی نەکرد ئەوکات ناتوانێت سنوورێك لەنێوان ئەوە پەیوەندی دەرەکی ئینسان بەکۆمەلگاو ململانێکانییەوە، بەڵام ئەم جیاکارییە سادانە ناراستن، لەنێوان سیاسەتو شەرمدا پەیوەندییەکی قوڵو هەمەلایەن هەیە، بەڕادەیەك نەتوانین قسە لەسیاسەت بکەین بەبێ قسە کردن لەشەرم، بێگومان ئینسان بوونەوەرێك نییە بەشەرمەوە لەدایك ببێت، بەڵکو لەئامێزی سیاسەتو کولتوورو پەیوەندییە کۆمەلایەتییەکاندا دەبێتە بوونەوەرێکی شەرمن یان بێ شەرم، شەرم دیاردەیەکی بایۆلۆژی نییە، شتێك نییە لەچینەکانی ئینساندا نووسرا بێت، لەباوك و دایکەوە بۆ منالان مابێتەوە، بەڵك و دیاردەیەکە ئەو کۆمەلگاو کولتوورو هەلومەرجە تایبەتە دروستی دەکات کە ئینسان لەناویدا گەورە دەبێت منالێ هەر لەمنالییەوە فێری ئەوە دەبێت کە نابێت هەندێك شت بکات، کە کردیشی تووشی شەرم ببێت، کە شەرمیشی کرد لەوە تێبگات کە کارێکی نەشیاوی کردووە.

ئەرکی سەرەکی شەرم کردن رێکخستنی دونیاو سنوور دانانە بۆ فەوزا، ئەگەر ئینسان شەرمی نەکرد ئەوکات ناتوانێت سنوورێك لەنێوان ئەوە پەیوەندی دەرەکی ئینسان بەکۆمەلگاو ململانێکانییەوە، بەڵام ئەم جیاکارییە سادانە ناراستن، لەنێوان سیاسەتو شەرمدا پەیوەندییەکی قوڵو هەمەلایەن هەیە، بەڕادەیەك نەتوانین قسە لەسیاسەت بکەین بەبێ قسە کردن لەشەرم، بێگومان ئینسان بوونەوەرێك نییە بەشەرمەوە لەدایك ببێت، بەڵکو لەئامێزی سیاسەتو کولتوورو پەیوەندییەکانداە دەبێتە بوونەوەرێکی شەرمن یان بێ شەرم، شەرم دیاردەیەکی بایۆلۆژی نییە، شتێك نییە لەچینەکانی ئینساندا نووسرا بێت، لەباوك و دایکەوە بۆ منالان مابێتەوە، بەڵك و دیاردەیەکە ئەو کۆمەلگاو کولتوورو هەلومەرجە تایبەتە دروستی دەکات کە ئینسان لەناویدا گەورە دەبێت منالێ هەر لەمنالییەوە فێری ئەوە دەبێت کە نابێت هەندێك شت بکات، کە کردیشی تووشی شەرم ببێت، کە شەرمیشی کرد لەوە تێبگات کە کارێکی نەشیاوی کردووە.

ئەرکی سەرەکی شەرم کردن رێکخستنی دونیاو سنوور دانانە بۆ فەوزا، ئەگەر ئینسان شەرمی نەکرد ئەوکات ناتوانێت سنوورێك لەنێوان ئەوە پەیوەندی دەرەکی ئینسان بەکۆمەلگاو ململانێکانییەوە، بەڵام ئەم جیاکارییە سادانە ناراستن، لەنێوان سیاسەتو شەرمدا پەیوەندییەکی قوڵو هەمەلایەن هەیە، بەڕادەیەك نەتوانین قسە لەسیاسەت بکەین بەبێ قسە کردن لەشەرم، بێگومان ئینسان بوونەوەرێك نییە بەشەرمەوە لەدایك ببێت، بەڵکو لەئامێزی سیاسەتو کولتوورو پەیوەندییەکانداە دەبێتە بوونەوەرێکی شەرمن یان بێ شەرم، شەرم دیاردەیەکی بایۆلۆژی نییە، شتێك نییە لەچینەکانی ئینساندا نووسرا بێت، لەباوك و دایکەوە بۆ منالان مابێتەوە، بەڵك و دیاردەیەکە ئەو کۆمەلگاو کولتوورو هەلومەرجە تایبەتە دروستی دەکات کە ئینسان لەناویدا گەورە دەبێت منالێ هەر لەمنالییەوە فێری ئەوە دەبێت کە نابێت هەندێك شت بکات، کە کردیشی تووشی شەرم ببێت، کە شەرمیشی کرد لەوە تێبگات کە کارێکی نەشیاوی کردووە.

ئەرکی سەرەکی شەرم کردن رێکخستنی دونیاو سنوور دانانە بۆ فەوزا، ئەگەر ئینسان شەرمی نەکرد ئەوکات ناتوانێت سنوورێك لەنێوان ئەوە پەیوەندی دەرەکی ئینسان بەکۆمەلگاو ململانێکانییەوە، بەڵام ئەم جیاکارییە سادانە ناراستن، لەنێوان سیاسەتو شەرمدا پەیوەندییەکی قوڵو هەمەلایەن هەیە، بەڕادەیەك نەتوانین قسە لەسیاسەت بکەین بەبێ قسە کردن لەشەرم، بێگومان ئینسان بوونەوەرێك نییە بەشەرمەوە لەدایك ببێت، بەڵکو لەئامێزی سیاسەتو کولتوورو پەیوەندییەکانداە دەبێتە بوونەوەرێکی شەرمن یان بێ شەرم، شەرم دیاردەیەکی بایۆلۆژی نییە، شتێك نییە لەچینەکانی ئینساندا نووسرا بێت، لەباوك و دایکەوە بۆ منالان مابێتەوە، بەڵك و دیاردەیەکە ئەو کۆمەلگاو کولتوورو هەلومەرجە تایبەتە دروستی دەکات کە ئینسان لەناویدا گەورە دەبێت منالێ هەر لەمنالییەوە فێری ئەوە دەبێت کە نابێت هەندێك شت بکات، کە کردیشی تووشی شەرم ببێت، کە شەرمیشی کرد لەوە تێبگات کە کارێکی نەشیاوی کردووە.

ئەرکی سەرەکی شەرم کردن رێکخستنی دونیاو سنوور دانانە بۆ فەوزا، ئەگەر ئینسان شەرمی نەکرد ئەوکات ناتوانێت سنوورێك لەنێوان ئەوە پەیوەندی دەرەکی ئینسان بەکۆمەلگاو ململانێکانییەوە، بەڵام ئەم جیاکارییە سادانە ناراستن، لەنێوان سیاسەتو شەرمدا پەیوەندییەکی قوڵو هەمەلایەن هەیە، بەڕادەیەك نەتوانین قسە لەسیاسەت بکەین بەبێ قسە کردن لەشەرم، بێگومان ئینسان بوونەوەرێك نییە بەشەرمەوە لەدایك ببێت، بەڵکو لەئامێزی سیاسەتو کولتوورو پەیوەندییەکانداە دەبێتە بوونەوەرێکی شەرمن یان بێ شەرم، شەرم دیاردەیەکی بایۆلۆژی نییە، شتێك نییە لەچینەکانی ئینساندا نووسرا بێت، لەباوك و دایکەوە بۆ منالان مابێتەوە، بەڵك و دیاردەیەکە ئەو کۆمەلگاو کولتوورو هەلومەرجە تایبەتە دروستی دەکات کە ئینسان لەناویدا گەورە دەبێت منالێ هەر لەمنالییەوە فێری ئەوە دەبێت کە نابێت هەندێك شت بکات، کە کردیشی تووشی شەرم ببێت، کە شەرمیشی کرد لەوە تێبگات کە کارێکی نەشیاوی کردووە.

کاری سیاسیش رووبەرووی کۆمەلێك شەرمی سیاسییە کە بڕیارداٍنی سیاسی ناتوانێت بەسەریاندا باز بدات، چۆن شەرم لای تاکە کەس سنووردێك بۆ ئارەزوو ویستو داخوازییەکانی دادەنێتو ئینسان رووبەرووی هەندێك حەلاڵو حەرامی سایکۆلۆژیو کولتووری دەکاتەوە، ئاوا لەسیاسەتیشدا شەرم سنووردێك بۆ ئەو بڕیارو هەڵسوکەوتە سیاسیانە دادەنێت کە ویژدانی سیاسی ئەو کۆمەلگایە قبوڵی ناکات هەموو نەتەوەو کۆمەلگاو بزوتنەوەیەکی سیاسی کۆمەلێك سنوری تایبەتیان هەیە کە لادان لێیان مایەی شەرمەزاریە، "حەرامی نەتەوەیی" چوارچێوەیەکی ویژدانی دەست نیشان دەکات کە گەمەکەرە سیاسییەکان نەتوانن لێیدەربچن، شەرمەزار بوونی کۆیی هەندێك جار لەشەرمەزاریی تاکە کەسی قورستر کوشندەتر، بەشێکی گرنگی شوناسی نەتەوەیی وابەستەی ئەوەیە شەرم چ قورساییەکی ئەخلاقی لای ئەو نەتەوەیە دروست کردووەو تا چەند گەمەکەرە کۆمەلایەتیو سیاسییەکانی ناوێزن یان ناتوانن لێی لابدەن، لەم دۆخەدا شەرمی کۆمەلایەتی دەربڕی ویژدانی کۆمەلایەتییەو ویژدانی کۆمەلایەتیش سەرچاوەی ئەم شەرمە کۆمەلایەتییەیە، بەڵام ئایا پەیوەندی نێوان شەرمو سیاسەت لەکوردستاندا چۆنە؟ ئایا سیاسەتی کوردی سیاسەتێکی شەرمنە، بەمانای ئەوەی سیاسەتێکە خاوەنی کۆمەلێك حەرامو نەشیاوی سیاسییە کە هیچ حیزبو لایەنو کەسێك بۆی نەبێت لێیان لابدات، یان سیاسەتێکی بێشەرمەو هیچ سنووردێك نییە بتوانێت رێ بەویستو تەماحو ئارەزووی نەشیاوی سەرکردەو حیزبە سیاسییەکان بگرێت؟ لەڕاستیدا خوێندنەوەی سیاسەتی کوردی لەڕێگای چەمکی شەرمەوە تووشی نائومێدییەکی گەورەمان دەکات، رۆژگارێکی درێژە سیاسەتی کوردی لەدەرەوەی چاودێری کردنی "شەرمی نەتەوەیی" و "شەرمی کۆمەلایەتیدا" کار دەکات، بەتایبەتی لەدوای راپەڕینەوە سیاسەتی کوردی بەشێوەیەکی ترسناك لەشەرم کردن دوور کەوتۆتەوە، کۆی ئەو سنووورانەی تێپەڕاندووە کە "شیاوی نەتەوەیی" ئێمە لە "نەشیاوی نەتەوەیی"مان جیادەکاتەوە.بێشەرمی سیاسی دوای راپەڕین فرە رەنگە، لەوەرگرتنەوەو بەپاڵەوان کردنی بێمەرجی بڕێکی بەرچاو لەجاش و موستەشارو بەعسییەکانەوە دەست پێدەکاتو لەشەڕی ناوخۆدا بەچلەپۆپە دەگات. لەڕاستیدا شەڕی ناوخۆ سەرەتایەکی بۆ "بێشەرمی سیاسی" دروست کرد کە لەمێژووی سیاسی ئێمەدا بێرۆنەیە، لەدوای هەڵگیرسانی ئەم شەڕەوە شتێك نەما ناوی شەرم کردنی سیاسی بێت بەجۆرێك دەبابەکانی بەعس هاتنەوە بۆ هەولێرو لەشکری تێرانیش تا کۆیە رۆیشت، ئابووری کوردستان پاوان کراو ئیدارەکان بەشێوەیەکی ترسناك گەندەڵ کران، ماراسۆنێکی درێژو بێمانای ئاشت بوونەوەی ئیفلیج دەستیپێکرد کە تا ئەمڕۆش دوو دائیرەی بۆ نەکراوەتەوە بەیەك، دوو "ئیمارەتی حیزبی" بەناوی دوو حکومەتی کوردییەوە دروست کران کە لەم شێوەیەی ئێستایدا جگە لەنوخبەیەکی حیزبی بچووك کەس لەکوردستاندا پێی رازی نییە، خەڵکی ناوچەکانی سلێمانی بۆ هەولێرو خەڵکی هەولێریش بۆ سلێمانی راونران، کۆی شۆڕشو جێگە سیاسیو جوگرافییە گرنگەکانی کوردستان بەسەر کورو برازاو پسماو زاواو خزمو کەسوکاری دەسەڵاتدارانەوە دابەش کرا، درێژە لیستی ئەم بێشەرمییە سیاسییە کە لەسەرەتای نەوەدەکانەوە تا ئەمڕۆ یەکێك لەبااڵ دەسترین سیفەتی ئەخلاقی سیاسییە لەکوردستاندا.

ئەمڕۆش، دوای ئەو هەموو ناشیرینییەو لەهەلومەرجێکی میژوویی نوێدا کە هەوڵی دامەزراندنی سیستمێکی سیاسی نوێ لەئارادایە، سیستمێك کە دەشێت بتوانێت سەرەتایەك بۆ کۆتاییهێنان بەو ناشیرینیانە بێنێتە کایەوەو بڕێك لەشەرم کردنی پێویست بۆ کاری سیاسی بگەڕێنێتەوە، لەکاتێکی ئاوادا حیزبە گەورەکانی کوردستان کەتوونەتە پارە دابەش کردنو خەڵاتکردنو کڕینی دەنگی خەڵك بەمەبەستی بردنەوەی هەڵبژاردنەکانی کوردستان، ئەم نوخبە سیاسییە باڵا دەستە لەباتی کۆتاییهێنان بە"بێشەرمییە کۆنەکان""بێشەرمی نوێ" بەرهەم دەهێنن. کارەساتی ئەم "بێشەرمییە نوێیەش"ش لەوەدایە کە بناغەکانی ئەو سیستەمە نوێیە وێران دەکات کە دەشێت دروست ببێتو کۆتایی بەکۆمەلێك لەکێشە گەورەکانی کوردستان بهێنێت. تێکدانی ئەم سەرەتا نوێیە بێشەرمییەکی سیاسی گەورەیەو ناشیرین کردنی ئەو سبەینێیەیە کە هێشتا نەهاتووە.

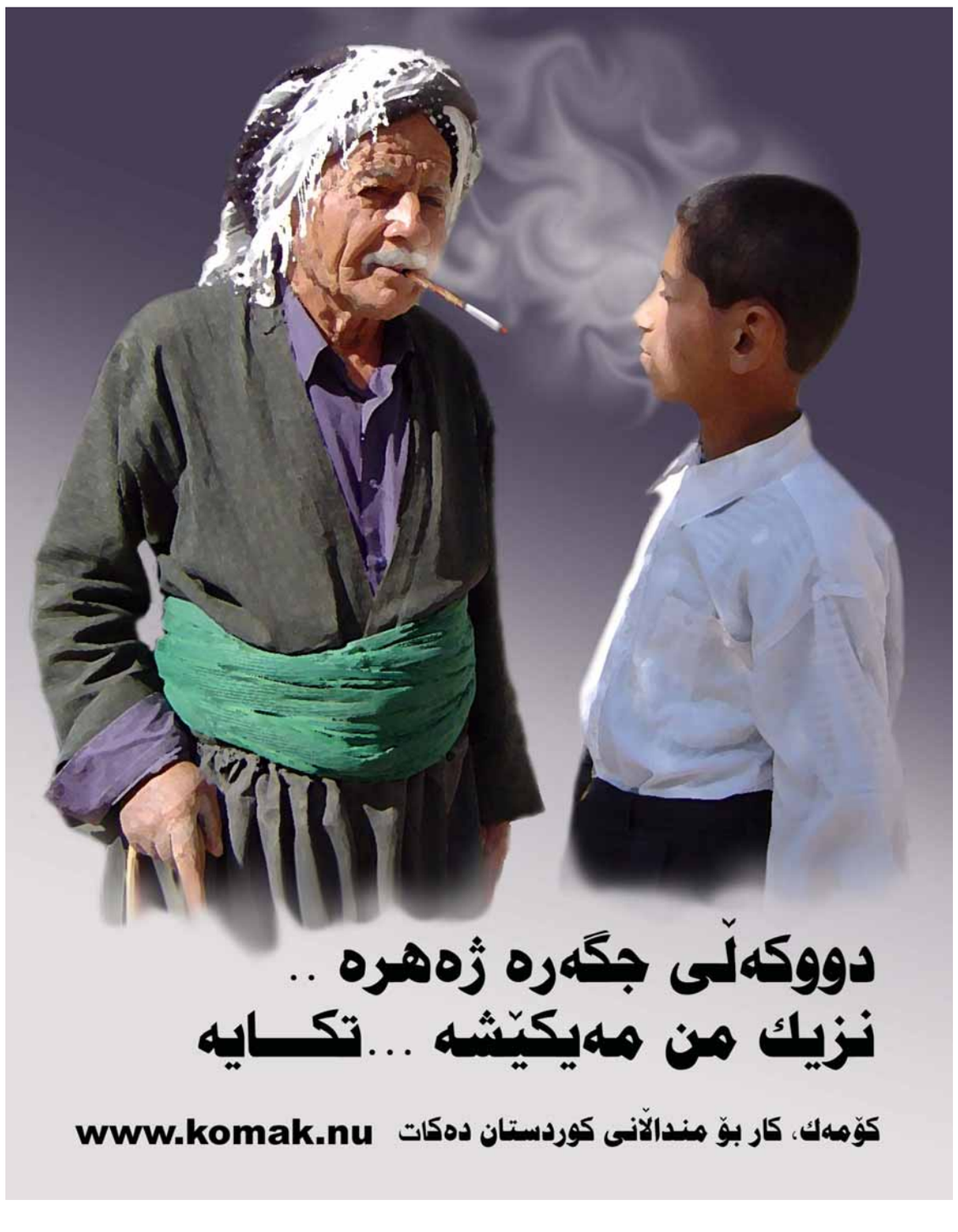

کێ دەچێتە هۆڵی پارڵەمانەوە ؟!

عەبدولکەریم هەڵەدنی

گەرچی هێشتاکە وادەی ئاشکراکردنی پالێوراوەکان نەهاتووە، بەڵام بەڵای خەڵکی کوردستانەوە گرنگە هەرچی زووتر بزانن کێن ئەوانەی بانگەشەی ئەوە دەکەن دەبنە نوێنەری ڕاستەقینەیان و لە ئایندەدا لە پارلەمانی عێراق و کوردستان داکۆکی لە مافەکانیان دەکەنو دەتوانن وولاّت بە ئاراستەی دیموکراسی و کۆمەڵگای مەدەنیو ئاشتیو ئاوەدانیو خۆشگوزەرانیدا بەرن.

ئەوەی لێرەو لەوێ بەر گوێ دەکەوێت پڕۆژەی لایەنێکە لە خۆ ئامادەکردن بۆ خستنە ڕووی لیستێك کە بەڕاستی لە نوێنەرایەتی خەڵکی کوردستانو ویستو خۆزگەکانیاندا بنو لیستێك کە خەڵکی کوردستان بە پەرۆشەوە ئامادەن دەنگی خۆیان پێ ببەخشێت.

بێ گومان کەسانێك دەبێت لە بەغدا نوێنەرایەتی ئێمە بکەن جگە لە خەسڵەتی نیشتمانی بوون پێویستە توانای بەرگری کردنیان لە مافەنەتەوایەتییەکانی گەلی کورد هەبێتو مەرجەکانی شەڕکەری سیاسی ئازاو بە ئاگاو کراوەو خۆڕاگریان تێدابێت، بۆ پەرلەمانی کوردستانیش دەبێت ئەو ڕاستییەمان لەبەر چاو بێت کە چیتر نابێت پارلەمانی کوردستان مەیتخانە بێت، ئەوانەی خێریان تێدا نییەو جەستەیەکی بێ ڕۆحی سیاسین ناکرێت نوێنەری گەلێك بن خاوەن میژوویەکی پڕ لە قوربانی، خەڵکی کوردستان مردوونین بێ ڕوحەکان نوێنەریان بن، کاتی ئەوە هاتووە ئەوانەی هەر جۆرە پلّەو پایەیەکیان بەناوی کوردایەتییەوە وەرگرتووەو شوێنەکانیان بۆ کۆکردنەوەی سەروەتو سامانی زۆرو بە نارەوا بە کارهێناوە، یاخود سودیان لە پلەو پایەکانیان بۆ خزمەتی گێرفانیان وەرگرتووە، یاخود ئەوانەی لە پێناوی موچەیەکی باشتردا خۆیان دەپالێونو لە ئاستی بەرپرسیارێتی چارەنووسی گەلێکداین، هەموو ئەمانە نابێت شەرەفی ئەوەیان پێ بدرێت نوێنەرایەتی خەڵکی کوردستانو خوێنی شەهیدو قوربانییەکان بکەن، نابێت ئەو کەسانە بچنە هۆڵی پارلەمانەوە تەنیا بە ئیعازی حیزب پەنجە بەرز بکەنەوەو چەپڵە لێ بدەن، بەڵکو دەبێت ئەو نوێنەرانە کەسانی خاوەن پڕۆژەو خاوەن بیرو بۆچوونو خاوەن هەڵوێستی کەسیی بنو پێیان بکرێت داکۆکی لە بۆچوونەکانیانو پڕۆژەکانیان لەناو حیزبەکانیاندا بکەن. بێگومان هێشتاکە وولاّت پڕە لە کەسانی پاك و دڵسۆزو نیشتمان پەروەر، هێشتا کە وولاّت تێکۆشەری وای تێدایە شەرەفی ئەوەی بەرکەوێت لەئاستی بەدیهێنانی خەونو ئاواتەکانی خەڵکی کوردستانو ئامانجە نەتەوەییەکانیاندا بن.

سەروکێ بەرێ یێ بنگەهێ لالش یێ ڕۆشنبیری وکومەلایەتی بو (هاولاتی) :

من گوتە خودانێت لیستا حیزبی ئەڤ مودێلا دیموکراسیەتێ ل هەوە بێرۆزبیت

ئا/ هاشم زێباری

پێشی چەند ڕۆژان بنگەهێ لالش یێ ڕۆشنبیری وکومەلایەتی یێ ئێزدیدیان ل دهوکێ کونگرێ خویێ (١٠)سازکروبەرهەف بوونا (٢٥٠)ئەندامان ل قی گونگرەی دا زور کێشە وئاریشە پەیدابوون ژ بەر کو هەلبژاردن ب شێوەیێ (لیستە) هاتە سەپاندن ژ لایێ لیستا پارتی دیموکراتی کوردستان قە.ددەمەکێ دا خەلکەکێ سەربەخو وسەر بە لایەنێت دی قە هەبوون ودخوازتن خو کاندید بکەن بو دەستەی نوی یا ڕێقە برنا بنگەهێ لالش .سەرۆبەرێ کونگرێ ناقبری ئەڤ چەندە بو مە خویا کر کو برایێن ئێزدیی ژی کەفتینە بەر ڕەحمەتا حیزبایەتیێ ،وحیزبێن دەستەهەلاتدار دپێشبرکیێ دانە ژ بو ل خو کومکرنا مەزنترین ژمارا ئێزدیان ل دەوروبەرێن خوە وهەر لایەنەك ژی بە شێوازەکێ سەرەدەریێ دگەل قێ پرسیێ دا دکەتن .. وهەر کاریگەریا حیزبایەتیێ بوویە ئەگەرێ بەتەسکرنا دیموکراسیەت وخوپالاوتنێ دکونگرێ هەلبژێریت دەقا وێ دبێژیت ((انتخاب هیئة ادارية جديدة للمركز باسلوب الاقتراع السري المباشر وينال العضوية من حصل على اغلبية الاصوات)) لێ هندەك کەسان کو خو ب بەرپرسێن ئێزدیان دزانن شیان ڕەیا خو بسەپینن ول جهێ ((الاقتراع السري المباشر)) بکەنە((اسلوب القوائم المغلقة))ب وێ هیجەتێ هەر وەکو (پیر خدر سليمان))ی گوتی ئەڤ شێوازە کەڤنە وشێوازێ (لیستا) باشترە ،وحاکم ئمر کەچو گوتە ئەندامان (مە لیستا خو هەیە ئەوژی لیستا پارتی دیموکراتی کوردستانە))وژ بو ڤێ ئاخفتنا حاکم ئمر بوو ب دەست قوتان دناڤ کونگرێ دا .

بوزانی ل دڕێژاهیا ئاخفتنا خودا بو (هاولاتی) گوت : کەسەکێ حیزبی گوتە من (ئەڤەنە نە لیستا قادر قەچاغە بەلکو لیستا ئێزدیێن پارتی یە))ئەز ژی ناچاربووم بێژمە وان (ئەڤ مودێلا دیموکراسیەتێ ل هەوە پیرۆز بیت ، وئەز وەك خیری بوزانی خو ژ قی کونگرەی قەدکێشم ،ئەڤە بوو دگەل قێ بریارێ تا (٦٠)ئەندامێن کونگرەی خو ژ کونگرەی ڤەکێشان وژ هولا کونگرەی دەرکەفتن وبو کونگرەکێ حیزبی .

لەژمارەی داهاتوودا ئەم دوو وتارەی خوارەوە بلاّودەکرێنەوە:

١ ــ خودێ ژ تە رازی بت، وەها نابت مال خەراب ـ ڕێبوار سیوەیلی.

٢ ــ بەرپرسیارێتی نێو دەوڵەتی بەرامبەر کوردستانی عێراق دوای دانانی دەستوری هەمیشەیی ـ د. دیندار زێباری.

دابەشکردنی کورسی دیموکراسییەت نیە

هەڵبژاردنی ئەنجارەی عێراق و کوردستان و ئەنجومەنی پارێزگاکان کە لەیەك کاتدا دەکرێ کێبەرکێیەکی سیاسی زەحمەتە، چونکە زیاتر لەسی ساڵە عێراق ئەزمونی وەهای بەخۆیەوە نەبینیوە. ئەنجامدانیشی چ لەسەر ئاستی عێراق بێت یاخود کوردستان، لەلایەك هێشتا ئامارێکی پێویست نەکراوە لەلایەکی تر بارودۆخی ئەمنی ناوچەکە لەبارنیەو هەندێ ناوچەش وەکو سنجارو کەرکوك و خانەقین تاکو ئێستا نەگەڕاونەتەوە سەر سنوری کوردستان کە ئەمە کێشەیە. لەئەوروپا کە من نمونەم زۆر بینیوە، لیستی هاوبەش هەیەو هەندێ جاریش حیزبەکان بەیەك لیست دادەبەزن لەپەرلەماندا. یەك لیستی بۆ ئێمە گرنگە، بۆ کیانی کورد لەپەرلەماندا. ئەمە ئەرکی هەموو لایەکمانە نەك تەنها پارتیو یەکێتی، بەمەرجێ ئەنجامەکەی قەبوڵ بکەین، کەچی لەلای ئێمە ئومێد کەمترە هەر حیزبێك نەیارەکەی خۆی قەبوڵ بکات ئەگەر زۆرینەی دەنگەکانی بەدەستهێنا. من ئێستاش ترسی ئەوەم هەیە لەئەنجامی هەڵبژاردنەکاندا هێزی چەکداری بەکار بێتو هەڵبوەشێتەوە. تەنانەت گومانم هەیە لەو میساقی شەرەفەی کە حیزبەکان ئیمزایان کردووە. دەترسم وەکو زەمانی نوری سەعید کە لیستی هاوبەش هەبوو بەرەی نیشتمانی ئەوکات توانی ١١ نوێنەر بۆ پەرلەمان ئامادە بکات کەچی حکومەتی ئەوکات هەڵیوەشاندەوە، چونکە خۆی رانەدەگرت بەرامبەر ئۆپۆزسیۆنی ئەوکات، ئیستاش ئەو ترسەم هەیە نمونەشم بۆئەمە ئەوەیە کە یەکێتی و پارتی زۆرترین هەوڵیان بۆئەوەیە کە لیستی سەربەخۆ نەبێت کە ئەمە لەبەهای دیموکراسییەکەمان کەمدەکاتەوە، پارتی زۆر هەوڵیدا بەسێ کورسی قەناعەتمان پێبکات ئێمە رازی نەبوین، من تێبینیەکی ترم هەیە لەکاتی هەڵبژاردندا نابێ هێزی چەکداری لەخزمەتی هیچ حیزبێك و هیچ حکومەتێکدا بێت کەچی لەکوردستان بۆخزمەتی حکومەتە حیزبییەکان بەکار دێت، ئایا پارتی و یەکێتی لەئیمتیازی حکومەتەکانیان تەنازول دەکەن؟ بەبڕوای من هیچیان سیقەیان لەسەر نیە، باشە لەوە ناترسین کە خەڵك لەلەحزەی ئاخیردا موقاتەعەی هەڵبژاردن بکات، بۆیە پێویستە ئێستا هێزە دیموکراتی وپێشکەوتووەکان جەبهەیەکیان هەبێت جا چ لەکوردستان بێت یاخود لەعێراق، کەچی حیزبەکانی خۆمان بەتایبەتی یەکێتی و پارتی تەنها ئەوە دەزانن کە خەڵك دەنگیان پێبدات لەولاشەوە هەزاران کێشەی خەڵکیان فەرامۆش کردووە، ئێمە چیمان بۆخەڵك کردووە کە تاکو بەحیزبایەتی تەسك بیر بکەینەوە ئەزمونی ١٢ ساڵ دوای هەڵبژاردنەکانی ساڵی ١٩٩٢ فێری هیچیان نەکردین، تێبینی دووەمم ئەوەیە کە هەر لەئێستاوە خروقات هەیە مەسەلەی خەڵك کڕین لەڕێگەی عەشایەری و بنەماڵەوە دیسان لەبەهای سیستمی هەڵبژاردن کەمدەکاتەوە و کەم خەڵك هەیە ڕۆشنبیری هەڵبژاردنی هەبێت ، تائێستا خەڵك نازانێ چۆن دەنگ دەدات و بۆچی لەیەك ڕۆژدا سێ دەنگ دەدات بە پەرلەمانی کوردستان و عێراق و ئەنجومەنی پارێزگاکان، لەراستیدا ئەمە هەڵخەڵتاندنی خەڵکە، ئێمە لەنزیکەوە لەگەڵ هەردوو حیزبی دەسەڵاتدارەکە دەزانین کە خروقات هەیە و ڕێگەی لێبگرن و ڕەخنەشمان لێبگرتووە، بەڵام بەداخەوە گوێمان لێناگرن، بۆیە من بەپێویستی دەزانم لەئێستادا هێزی پێشکەوتوخوازو دیموکراسی و چەپ بەرەیەك دروست بکەن و هەر حیزبێك بەسیقەی خۆی و جەماوەرەکەیەوە بچێتە بەردەم سندوقی دەنگدان ئەگەر نا دابەشکردنی کورسی پیادەکردنی دیموکراسی نیە.